No. 2445 Zaterdag 29 November 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Koloniale Raad.

Zitting Dinsdag 25 Nov.

Twee ontwerpen n.l. tot wijziging van de verordening op stoomketels en van het reglement op het Notarisambt worden naar de afdeelingen verwezen.

Van den Gouverneur is ingekomen het volgend schrijven:

Door het aanvaarden van de suppletoire begrooting voor 1930 gaf de Koloniale Raad te kennen doordrongen te zijn van de noodzakelijkheid van het tot stand komen der werken van het Bouwfonds, genoemd op blz. 2 van de Memorie van Antwoord, behoorende bij deze suppletoire begrooting.

Ook met de daar aangegeven volgorde der werkzaamheden kon Uw College zich vereenigen.

Voor 1931 stond de Raad Fl. 3.000.000 toe voor de hierboven bedoelde werken.

Toen de gelden voor 1931 werden aangevraagd, was het onmogelijk de plannen van de verschillende werken over te leggen. Geleidelijk komen deze plannen gereed. Teneinde vertraging te voorkomen, bied ik ze U ook geleidelijk aan.

I. Wegen op Curacao en op Aruba en pier te Aruba.

De weg om het Schottegat komt in de eerste helft van 1931 gereed; de weg Oranjestad-St. Nicolaas en de pier te Oranjestad naderen hunne voltooiing. De plannen voor verdere wegverbeteringen zullen binnenkort aan Uw oordeel worden onderworpen.

II. Vliegdienst.

Plannen ten behoeve van den vliegdienst kunnen eerst worden ingediend, nadat de adviezen van de deskundigen zijn binnengekomen.

III. Dienstgebouwen op Aruba.

a. het Gezabbershuis; kosten Fl. 42 500.— plaats; Heintje Croes (tegenover het O. W. kantoor);
b. het Doktershuis te Sabaneta; kosten Fl. 25.000.—
c. woning Rechter; kosten Fl. 25,000.—; plaats Oranjestad;
d. woningen douanebeambten en hulploods te St. Nicolaas; kosten 2 x Fl. 10.000,— = Fl. 20,000.—
e. hulppostkantoor te St. Nicolaas: kosten Fl. 25,000.—
f. bureau en woning Ontvanger Oranjestad; kosten Fl. 30,000.—
g. barak infectie ziekten; kosten Fl. 20,000.—

IV. Dienstgebouwen op Curacao.

a. loods- en havenkantoor; kosten Fl. 75,000.— plaats; Riffort;
b. kantoor Dienst belastingen: kosten Fl. 200,000.— plaats; hoek Handelskade-de Ruiterkade;

V. Woningen voor gehuwde ambtenaren.

Ik verzoek Uwe toestemming om de woningen voor gehuwde ambtenaren, in afwijking van de volgorde, in de suppletoire begrooting van 1930 aangegeven, tegelijk te doen bouwen.

Hierdoor zal de uitvoering minder kosten, zal de werkeloosheid beter kunnen worden bestreden en zal tijdig kunnen worden voorzien in de behoefte aan woningen voor nieuw uitkomende ambtenaren en voor ambtenaren, die nu op Plantersrust, dat een andere bestemming krijgt, wonen.

Type te bouwen huizen:
A. voor hoogere ambtenaren;
B. midden-klasse
C. voor lagere ambtenaren.

Kosten per stuk: A. Fl. 24,000.— B. Fl. 16,500.— C. Fl. 9,500.— voorts voor allen eenige uitgaven voor grondwerken. Plaatsen: Kerkplein (Waaigat Oost) Parera, Mundo Nobo.
A. 5 B. 5 C. 8 of 9.

VI. Bouw Nederhorst.

De woningbouw op Mundo Nobo door de N.V. v/h H. J. Nederhorst zal slechts een bedrag van Fl. 550,000.— eischen voor het bouwrijp maken van het terrein en de hypotheek, die op de 60 huizen zal worden gegeven.

Daar Uw college Fl. 800.000, — toestond voor dit doel, zou ongeveer Fl. 250.000.— ongebruikt blijven.

Ik verzoek U van deze gelden toe te staan:

a. Fl. 80.000. — voor den bouw van 8 eenvoudige politewoningen, die noodig worden, nu de bouw Nederhorst tot 60 huizen beperkt blijft;

b. Fl. 60.000. — voor den bouw te Rio Canario van een complex omvattende een ruimte voor een hulppostkantoor, een bureau voor den burgerlijken stand en woningen voor een drietal gehuwde politiemannen.

VII. Oeververbinding.

Het vraagstuk van de oeverbinding zette de Directeur van Openbare Werken U reeds uiteen. Bovendien zond ik U de over dit vraagstuk uitgebrachte rapporten.

Het Bestuur is van meenig, dat het in gebruik stellen van een pontdienst (zoowel voor auto's als voor voetgangers) de gelegenheid geeft te beoordeelen welke oplossing de meest gewenschte is en dat deze dienst tevens terstond voor het verkeer te water een groote verbetering beteekent.

Korte beschrijving ponten en aanlegplaatsen:

Gedacht wordt aan 2 ponten plus 1 reserve, elk lang ongeveer 23 M. geschikt voor 6 á 8 auto's, benevens ongeveer 120 voetgangers.

De aanlegplaatsen moeten trechtervormige haventjes zijn, met veerend remmingwerk aan weerszijden; Korte beschrijving dienst: De schipbrug die thans op een drukken dag 5 uren open staat, kan na in gebruikname van den pontdienst langer geopend zijn.

Gedacht is een 5 minuten dienst; dus de vervoerscapaciteit per uur is voor de 2 ponten 72 á 96 auto's en 1440 menschen (in elke richting).

Korte beschrijving kosten:

Aanschaffing 3 veerponten: Fl. 75.000. — en bouwkosten aanlegplaatsen Fl. 125.000,— samen Fl. 200.000. —

De jaarlijksche exploitatiekosten zijn op fl. 70.000. — te ramen (dat is *zonder* kapitaallasten). Dit bedrag is samengesteld uit: bediening Fl. 40.000. —, verbruiksartikelen Fl. 10.000, — onderhoudskosten Fl. 20.000. —.

De jaarlijks terugkeerende uitgaven ten behoeve van den pontdienst zullen later op de gewone begrooting worden aangevraagd.

Voorloopig zal, in verband met de hooge uitgaven, die het herstel van de bestaande brug vordert, brug — en dus ook pontgeld moeten worden geheven.

Mocht Uw College toelichtingen bij de hierboven aangegeven plannen wenschen, dan zal ik deze door den Directeur van Openbare Werken doen geven.

Gaarne ontving ik spoedig bericht of de Raad zich met de hierboven aangegeven plannen kan vereenigen.

De plannen voor de verdere dienstgebouwen op Curaçao, welke grootendeels met elkaar samenhangen, zal ik U binnenkort zenden.

De Gouverneur van Curaçao,

(get.) van Slobbe.

Deze missive wordt naar de afdeelingen verwezen.

Ingekomen is een verzoekschrift van de Heeren F. H. Dania, A Jesurun en D. de Marchena Jr. verzoekende ondersteuning van een door een aantal ingezetenen aan den Gouverneur gericht adres, (waarvan afschrift aan den Raad werd overgelegd) om te geraken tot aanstelling van een tweeden chirurg op dit eiland.

Deze stukken worden in handen van de Comm. v. verzoekschriften gesteld.

Bij de rondvraag maakt het lid R. S. de Lannoy eenige opmerkingen omtrent de huisnummering en de onlangs rondgebrachte briefjes. De Heer Meyboom als gemachtigde van het Bestuur ter vergadering tegenwoordig, voert hierop het woord. Hierna ontstaat een gedachtenwisseling tusschen verschillende leden en de gemachtigde, die ten slotte verklaart de opmerkingen en wenschen ter kennis van den Gouverneur te zullen overbrengen.

„Apostolaat der Zee"

Geef U op bij:
Van Eeden, Loods, of
C. Kramer, Ambtenaar
v. Stoomwezen.

Nieuwe brandspuiten op Curaçao.

Van officieele zijde gewerden ons de volgende gegevens omtrent onze nieuwe brandspuiten, — waarvoor bij dezen onzen beleefden dank.

De drie nieuwe motorbrandspuiten zijn van het type Merryweather „Hatfield" en werden geleverd door de firma Merryweather & Sons Ltd. te Londen.

De Merryweather fabrieken vervaardigen uitsluitend brandspuiten en brandbluschbenoodigdheden en genieten als zoodanig in vakkringen een algemeene bekendheid.

De voor Curaçao geleverde motorbrandspuiten zijn van de laatste gepatenteerde verbeteringen voorzien en kunnen beschouwd worden als het beste wat er op het gebied van brandspuiten gefabriceerd wordt.

Als bijzonderheid zij vermeld, dat een zelfde type Merryweather Brandspuit in gebruik is bij de Brandwacht van het Koninklijk Paleis van Koning George van Engeland.

Curaçao is dan thans ook eenige „Koninklijke" Brandspuiten rijk welke er in alle opzichten mogen zijn.

Al spreken we ook van „Koninklijk," de spuiten munten desniettegenstaande uit, door eenvoud van bouw en eenvoud van bediening. De spuiten werden gedeeltelijk gedemonteerd in kisten elk wegende 6000 K. G., te Parera aangevoerd.

De brandspuiten zijn compleet uitgerust en voorzien van een aangebouwden slangenwagen met 600 Meter persslang en een „Telescala" ladder, welke uitgeschoven een hoogte bereikt van 12 Meter.

Een „Albion", 4 cylinder motor met een vermogen van 60 B. H. P. zorgt voor de voortbeweging van den wagen en drijft tevens de waterpomp.

Deze waterpomp is geheel van speciaal brons vervaardigd, welk materieel uitstekend bestand is tegen de inwerking van zeewater. Zooals reeds gezegd, wordt de pomp gedreven door denzelfden motor, waarmede de brandspuit wordt voortbewogen.

In een tandwielkast onder de chauffeursplaats aangebracht, wordt, door het overzetten van een handle de kracht van den motor op de aandrijfas van de pomp overgebracht, welke op het einde is voorzien van drie krukhalzen, die de 3 pompplunjers in beweging brengen.

De pomp heeft een maximum vermogen van 1600 Liter water per minuut, of rond 100 ton per uur, onder een druk van 9.14 H.G. per cM2.

Iedere brandspuit is bovendien nog voorzien van een chemisch brandbluschapparaat, hetwelk dient voor het blusschen van kleine branden op plaatsen waar geen water aanwezig is.

Dit chemisch brandblusch-apparaat bestaat uit 2 roodkoperen cylindrische ketels, welke vast op de brandspuit bevestigd zijn.

Deze kunnen zoowel afzonderlijk als gecombineerd gebruikt worden en hebben een inhoud van 260 liter.

Het Chemisch-apparaat wordt geheel bedrijfsklaar op de spuit meegevoerd.

Een, boven de ketels geplaatste draaibare haspel met 60 Meter rubberslang maakt het mogelijk, om met dit apparaat, direct een begin van brand te blusschen.

Het chemische mengsel bestaat uit water, dubbel koolzure soda en sterk zwavelzuur met een soortelijk gewicht van 1,8.

Als de brandspuit uitrijdt, zijn de roodkoperen ketels gevuld met het mengsel water en soda.

Op de plaats van den brand aangekomen, wordt door het omdraaien van een handle, de lading zwavelzuur in het water soda mengsel uitgestort en roert men met denzelfden handle het mengsel dooreen.

De gasdruk, door dit mengsel gevormd, is voldoende om de chemische massa met een flinken straal op den brand te werpen.

Het spreekt vanzelf, dat deze apparaten na het gebruik grondig dienen te worden gereinigd.

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

't Is weer je reinste barre rots, onder je reinsten koperen hemel?

Wat ik daarmee bedoel?

Wel natuurlijk 't Curaçaosche landschap, — 'n groenend geaccidenteerd prachtstuk vegetatie MET water, 'n verwaaide, verschrompelde, spookachtig-desolate cactus-klip, ZONDER water.

Heb inderlijd 'n brochuurtje, zeg 'n vlugschrift, gelezen over zoo'n Curaçaosche natte mousson, die zoo droog was als kurk, als 'n hedendaagsche Curaçaosche regenbak, — waaruit 't me lust eenige regelen te diepen, wat heelemaal geen plagiaat is, daar ik zelf de auteur ben van die droge in-droeve copie.

't Was, geloof ik, in 1913 toen ik 't pende, onder 't melancholisch suizend-ruischen van de Barberiaansche cocospalmen.

Daar gaat ie:

„'t Jaar te voren had men 'n karige „maïsoogst gehad.

„De regentijd kwam, maar 't bleef „droog.

„'t Laatste modderlaagje in de putten was klonterend opgedroogd.

„'t Laatste bereikbare blaadje van „kreupelhout en dividiviboom, was „door op achterpooten staande geiten, „en nekrekkende koeien en ezels afgevreten.

„De laatste zuinig bewaarde maïs-„korrel van den vorigen oogst was „nu ook opgeteerd.

„Toen begon mensch en dier te „hongeren.

„De geiten zochten 'n afgelegen „plekje in 't cactusbosch, vielen daar „uitgeput neer, strekten de pooten en „stierven.

„Uitgemergelde koeien, zoo niet „haastig geslacht, lagen zieltogend op „'t dorre naakte veld, dat hun alle „voedsel weigerde en stierven.

„Ezels, zag men gepakt en beladen „onderweg wankelen, onder angstig „hijgen en met gebroken oog neer-„storten, en ze stonden niet meer op, „en stierven.

„Eentonig? Ja, maar waar!

„En in de lange zoele nachten „hoorde men vaak van verre 't woe-„dend gekef en gejank van vechten-„de verwilderde honden, die met hun „stalen gebit elkander woedend in 't „vel nepen, bij 't gulzig verscheuren „van die soms half verteerde bees-„tenlijken.

„En van koper was de hemel, en „'t bleef droog.

„Toen steeg de nood ten top.

„Ik heb gezien — en God weet, dat „ik niet overdrijf — hoe m'n kleine „zwartjes zichtbaar wegkwijnden en „soms van uitputting door gebrek, „door honger op school flauw vielen.

„Heb gezien in die dagen, hoe al „vroeg in den morgen m'n huis be-„legerd werd door tallooze hongeren-„de zwarten, en hoe me 't hart bloed-„de, als ik niets meer geven kon, om-„dat ik doodgewoon niets meer had.

„Toen begon, logisch gevolg van „al die ellende, die verschrikkelijke „ziekte, de scheurbuik, te heerschen.

„Werd bijna dagelijks, vaak 's nachts „opgeroepen om een armen stervende „bij te staan.

„In dat hongerjaar stierven 'r in m'n „parochie meer dan 100 van die arme „stakkers, wijl in normale jaren 't „sterftecijfer de 35 zelden te boven „gaat.

„Kan, dunkt me met deez' aanha-„ling volstaan, om U'n idee'tje te gê-„ven, wat 'n jaar zonder regen in dien „tijd voor Curaçao beteekende.

„Dankbaar zij erkend, besluit de toen „nog veel jongere Jan Paul z'n tirade, „dat toen de nood zoo hoog geste-„gen was, 't gouvernement krachtig „ingreep, en ook uit 't moederland „milde giften stroomden, tot leniging „der ellende van hun arme zwarte „broeders op de Curaçaosche eilan-„den."

Punctum.

Zoo erg als 't toen was, zal het nu in elk geval niet worden, al verpikken 't ook de zoo vaak aandrijvende grijzige watertanks in 't azurig firmament boven ons smachtend eiland om te kieperen, hebben, helaas, de fatale onhebbelijkheid zich staag boven 't zilte pekelnat te ontlasten, en schijnen 'n reuze-broertje er aan dood te hebben, om op 'n droogje te zitten.

Precies zooals in dat ellende-jaar, waar ik 't juist over had, zijn bij ons buiten na ook zoowat alle putten leeg, ook de beroemde Willibrordsche regenbak van 750 000 L. inhoud begint erg naar te doen, ietwat Amerikaansche allures aan te nemen, en kwam hier de Soemboe'sche watertruck niet elken dag binnenratelen, 't zou er leelijk voor mij en m'n volkje uitzien.

Optimistische nijveren, die na 't neerklateren van 'n 14 mM. Octoberbuitje geplant hadden, zijn alles kwijt, ezels en geiten loopen met mismoedig dikke onderlip dag in dag uit de krant te lezen, en van 'n afgetakelde buitenland van je Fordje, is nog 'n veel malscher filet te kokerellen, dan van dat bundeltje botten met een velletje 'r om, wat ze hier geit noemen.

Hfer en daar hebben de kleine luijden 't weer hard te verantwoorden, maar ofschoon nog geen stukken na, als toen 'r nog geen Isla was, die ieder werk bood, die werken wilde.

Heb die opkomst meegemaakt.

Arme scharrelaars, die jaar in jaar uit van de hand in den tand leefden,en door de bank, met geheel hun gezin nijpend gebrek leden, wisten niet hoe ze 't hadden, leefden geheel op, want vader ging naar de Isla, verdiende geld, en bracht 't Zaterdagavond thuis, wat, helaas, niet altijd 't geval is.

En de doffe kijkers van hun kleinen begonnen weer te glanzen, de fluweelige velletjes meer te glimmen, want funchi was 'r nu dagelijks in overvloed.

Al zou nu ook deze droogte heel lang aanhouden, voor die funeste gevolgen van vroeger, behoeven we ons heusch niet bezorgd te maken. Ondanks de tegenwoordige, in Holland zou men zeggen „momenteele" malaise, hebben nog heel wat, ook van mijn mannetjes, volop werk, en daarenboven heeft ons buitenvolk door jarenlange goede degelijke voeding 'n reuze-dosis resistentie in magazijn, terwijl vroeger jong en oud absoluut ondervoed was, wat geen wonder is, als je hijna altijd de hond in den pot vindt.

Als Soemboe ons nu maar niet door force majeure in den steek laat, en de nieuwe putten die ze, alomme graven, 'n succes blijken te zijn, dan komen we wel weer glansrijk door die ellendeperiode heen, want 't zou toch al heel raar moeten loopen, als 'r nu heelemaal geen regen meer kwam, dat bestaat gewoon niet.

Voor schieten in 'n oververzadigde regenwolk, zooals La Cruz voorstelde, voel ik niets. 't Is natuurlijk 'n goeie exercitie voor dat afweergeschut, wat ook moet gebeuren, dus laat ze 'r maar op los poffen; maar eenig resultaat daarvan te verwachten is uit den tijd, zou waarachtig in al die jaren wel meer gepractiseerd zijn, als 't succes niet immer zoo goed als nihil geweest was.

Voel meer voor Veraarts wetenschappelijke proeven, 'n ijsdouche hoog in de lucht precies in 't centrum van zoo'n massaal bonk drijvend liquide, wat gelukken moet als de omstandigheden slechts gunstig zijn.

Waarom de proef niet 'ns genomen hier boven Curaçao; plenty wolken en ijs voorhanden, in en boven Willem en Emmastad. 't Vliegmachine v/d Panamarican-Airways gecharterd, 'n partijtje ijs aanboord genomen, bij 't in zicht komen van zoo'n aandrijvende grijzige waterbullebak de lucht in, boven de wolk gecirkeld, de handtintelende glibberige ijskristallen naar beneden gekeild, en u zult 'ns zien, als de regenstralen beginnen neer te plafsen hoe in no time de straten van Willemstad zijn schoongeveegd.

Heb 'n idee, dat mr. Dellaert, vliegexpert zooals geen, hiertoe de geschikte man zijn zou, en hoop bevoorrecht te zijn, als bewust ijstaxi naar hooger sfeeren start, op de monsterrol te prijken als volontair-ijskogelaar; de idee alleen voor 'n tijdje heelemaal van alle kanten in 't ijs te zitten doet je al 'n wereld van goed, bij deze roostende smoorhitte.

Neem weer 'n afwachtende houding aan, maar doe me 'n plezier, en als 't zaakje gezond is, ik bedoel als datum en uur is bepaald, bel me dan op.

Bel me dan op?!?!?

Ja, meneer, zeker bel me dan op! Moet je daarvan nu zoo staan te kijken, dat ik residerend in 't hartje van Buitenbosch, ook 'n telefoon heb.

Heb niet alleen zoo'n publieke overhuidte installatie 'n paar voet buiten m'n koraalhek staan, maar ben zelf door den opperbolleboos van de aanleg gracieuslijk aangevraagd om 'n oogje in 't zeil te houden, opdat

Bij eventueele branden in de Haven is het zeer goed mogelijk een der spuiten op een vlot of lichter te rijden.

De aldus geimproviseerde drijvende brandspuit is direct bedrijfsklaar en kan zonder veel moeite in weinig tijd door een motorboot naar de gewenschte plaats worden gesleept.

Wanneer eenmaal de bestaande plannen zijn uitgewerkt en de groote Shelltank achter de Westwerf met een pijpleiding is verbonden, zal het mogelijk zijn den grootsten brand aan Otrabanda te bedwingen.

Een zestal z. g. standpijpen zijn met de brandspuiten meegeleverd. Deze standpijpen kunnen op verschillende punten aan de waterleiding worden aangesloten, terwijl door gebruik te maken van speciale koppelstukken het andere einde van de standpijp met de zuigleiding van de brandspuit kan worden verbonden.

Veronderstellen we, dat de groote tank geheel gevuld is met water, dat is plus minus 10.000 ton, dan is het mogelijk om met één spuit, welke 100 ton water per uur geeft, *4 dagen* onafgebroken te blijven doorwerken.

Zouden de drie spuiten gelijktijdig uit de tank zuigen, dan kunnen ze gezamenlijk een kwantum water van 300 ton per uur gedurende plus minus 33 uur op den vuurhaard werpen.

Verder deelt men ons nog mede:

Tot toebehooren van een spuit behooren tevens een rookmasker met spreekbuis, bijlen, zagen en springzeil.

Het personeel is voorzien van helm, koppel, handbijl, noodnagel en klimtouw.

De bediening van de motorspuit geschiedt door het daartoe afgerichte personeel van de Militaire Politie, die dagelijks daarmede oefent.

De samenvoeging van „Brandweer" en Politie heeft, behalve reeds uit financieele overwegingen, n. l. dat geen apart Brandweer Korps onderhouden behoeft te worden, tevens het voordeel dat ieder politieman ook brandweerman is, waarmede een zekere preventie verkregen wordt; immers op surveillance zijnde als politieman heeft hij geleerd hoe te handelen bij het ontdekken van kleine beginnende branden, waardoor erger voorkomen wordt. Zoo ook behoeft het geen betoog dat een uitsluitend „brandweer" korps dat b. v. hoogstens een maal per maand hoeft uit te rukken voor brandblusschen en de andere dagen geen werk heeft dan poetsen of onderhoud van materieel, fnuikend is, voor de energie en werklust der bemanning en demoraliseerend werkt.

Twee brandspuiten blijven in de Politie Brandweer Kazerne, voorloopig in het Waterfort en één zal binnenkort geplaatst worden in de thans reeds gebouwde garage bij de woningen der Militairen te Mundo-Nobo.

Het alarmeeren op spuiten geschiedt door op te bellen No. 500, waarna door een afzonderlijke alarmbel en lichtsysteem in korten tijd de spuiten bemand zijn en gereed tot uitrukken.

Bij het alarmeeren voor brand wordt het publiek vooral beleefd verzocht langzaam en duidelijk te vermelden in welke straat of wijk, zoo mogelijk met aanduiding van huisnummer, hulp verzocht wordt.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Diamanten feest van het St. Elisabeths Gasthuis.

1855 — 3 December — 1930.

Woensdag a.s, herdenkt het St. Elisabeths Gasthuis zijn 75 jarig bestaan.

Uit de geschiedenis ervan, zooals door Pater EUWENS in ons blad verteld, hebben onze lezers kunnen zien wat 'n moeite, strijd en offer het gekost heeft, om het St. Elisabeths gasthuis te grondvesten, en in stand te houden, vooral gedurende het eerste tiental jaren van zijn bestaan. Het zal den Stichter en het Bestuur heel wat zorgen gebaard en slapelooze nachten gekost hebben, om bij de steeds stijgende onkosten het hoofd boven water te houden.

Doch terwijl men reeds bij zijn stichting van de diepe noodzakelijkheid overtuigd was, bewees het Hospitaal zijn nut en noodzakelijkhijd met den dag meer en meer. Het werd een onmisbaar iets. En dank zij het taaie doorzettingsvermogen van zijn stichter en oprichters, dank zij de bezielende en bemoedigende leiding van Mgr. Niewindt, heeft het zich, onder Gods zegen mogen ontwikkelen en uitbreiden, ontelbaar velen ten heil naar ziel en lichaam.

Wat 'n zee van tranen is er niet gedroogd, — wat een pijn en lijden is er niet gestild — wat een oceaan van troost en berusting is er niet gestort in het hart der lijdende medemenschen door de liefderijke zorgen der Zusters! Hoevele hebben er met de gezondheid van hun lichaam, de genezing van hun zieke ziel weergevonden. Daar viert de Christelijke Charitas haar hoogtij.

En met de volste reden heffen wij het danklied aan: „Te Deum laudamus!" — wij loven en danken U, o God, voor de ontelbare vele weldaden, die Gij, gedurende die 75 jaren, door de handen der Zusters op ons volk hebt doen neerdalen.

Wij bieden onze hartelijkste gelukwenschen op dezen Jubeldag, aan het Bestuur en de Eerw. Zusters van het St. Elisabeths gasthuis, en spreken de hoop uit en bidden, dat Gods zegen in steeds ruimere mate over ze moge neerdalen, om het werk door Mgr. KIECKENS begonnen, en in den loop der jaren zoo prachtig en heerlijk ontwikkeld, steeds meer en meer te doen gedijen tot Zijn glorie en heil van de lijdende menschheid.

PROGRAM
der feestviering.

Des morgens om *8 uur* is er een plechtige H. Mis van dankbaarheid, opgedragen door den Hoogeerw Pater Provicaris Apostolicus M. VAN DEN ELSEN, met assistentie van de zeer eerw. Paters M. LUYCKX, rector van het Hospitaal, H. SMIT en D. REISCH. Onder de H. Mis is er een feestpreek door den WelEerw. Pater Verriet, en na de H. Mis „Te Deum."

Ten *10 uur*, officieele receptie, waarbij door de feestcommissie namens de burgerij van Curaçao het feest-geschenk zal worden aangeboden. Deze officieele receptie zal worden bijgewoond door de Civiele en Militaire autoriteiten,de heeren consuls, vertegenwoordigers van Handel en Nijverheid en Pers, en de Besturen der diverse corporaties.

Van *11 tot 12 uur*, algemeene receptie, voor allen die het op prijs stellen de Zusters en het Bestuur op dien dag te complimenteeren.

Des *'s avonds ten 7 uur* illuminatie van voorgevel van hospitaal en kapel; en serenade door het muziekkorps „Excelsior" van den C. R. K. Volksbond.

Welkom.

Zaterdagavond arriveerden per SS. „Amsterdam" uit Nederland de eerw. Zuster Franciscanessen, BERNARDA en RIGOBERTA. Zuster BERNARDA is reeds een goede bekende hier. Na verschillende jaren hier werkzaam te zijn geweest was zij een van de oprichtsters van het ziekenhuis op Bonaire.

Drie jaar geleden moest zij wegens ziekte repatrieeren. Geheel hersteld is zij nu teruggekeerd, om wederom de leiding van het ziekenhuis op zich te nemen. Donderdag 'l. is zij per Hr. Mr. „Arend" naar haar bestemming vertrokken. Zuster RIGOBERTA is bestemd voor het onderwijs Aan beiden een hartelijk welkom!

Eeuwfeest der Mirakuleuze Medalje.

Zooals overal elders is ook op Curaçao, in de St. Annakerk te Otrabanda, het eeuwfeest van de verschijning dea Mirakuleuze Medalje plechtig gevierd.

Het beeld der Onbevlekte prijkte in een zee van bloemen en licht, door de kunstzinnige hand van enkele Dames met fijnen smaak gearrangeerd. Des morgens was er om 7 uur een plechtige H. Mis, opgedragen door den W.E. Pater A. KOENEN, met assistentie van de W.E. Paters VERRIET en DE VALK. Onder de leiding van Pastoor SMIT voerde een Dameskoor op keurige wijze een nieuwe Mis uit.

Een zeer groot aantal geloovigen naderde ter H. Tafel.

Na de H. Mis werden medaljes en prentjes aan de geloovigen uitgedeeld. Den geheelen dag was het Allerheiligste ter aanbidding uitgesteld. Des avonds was er een plechtig Lof, waaronder de W.E. Pater KOENEN de feestpreek hield, en de Medaljes plechtig gewijd werden.

Na het Lof werd door het geheele volk een lied ter eere van de H. Maagd gezongen, speciaal voor dien dag vervaardigd.

Plechtige H. Communie.

Zondag a.s. zal er in de drie stadskerken voor 't eerst de Plechtige Eerste H. Communie plaats hebben, waaraan door de kinderen van de 6de, 7de, 8ste en 9de klas zal worden deelgenomen.

Des 's morgens zal er onder de Kindermis een plechtige Algemeene H. Communie, en 's avonds ten 7 uur zal de plechtige vernieuwing der Doopbeloften en de toewijding aan de H. Maagd plaats hebben.

Voortaan zal ieder jaar deze plechtigheid geschieden op het einde van het schooljaar. Door een Triduum zijn de kinderen voor deze schoone plechtigheid voorbereid.

Boekjes om deze indrukwekkende plechtigheid te volgen, zijn ter Pastorie en aan het St. Thomas College verkrijgbaar.

Onthulling van het Monument-Vaas.

Zondagmiddag ten 4 uur had op het Militair Kerkhof de plechtige onthulling plaats van het monument namens de burgerij van Curaçao opgericht op het graf der drie politie-militairen VAAS, VAN ZUYLEN en MARCUSSE, bij de verdediging van het Waterfort gevallen in den droevigen nacht van 8 Juni verleden jaar.

Een detachement van de militaire politie stond als eene eerewacht geschaard om het monument, dat met de nationale driekleur was bedekt. Ten 4 uur arriveerde Zijne Excellentie, Gouv. VAN SLOBBE, vergezeld van militairen Adjudant, terwijl de militaire kapel het „Wilhelmus" speelde.

De plechtigheid werd bijgewoond door de H. E. G. Mr. M. VAN DIJK, Proc. Gen., de heeren Dr. DESERTINE en POLVLIET, vertegenwoordigers van het Hof van Justitie, de heeren W. VAN DER STOK en Mr. ESKES, vertegenwoordigers van de C. P. I. M. den heer HAAVEN, Insp v. d. Bel., den eerw. Heer VAANDRAGER Vlootaalmoezenier en den heer C. N. WINKEL Commandant van het Vrijwilligerskorps Curaçao, alsmede vertegenwoordigers der plaatselijke pers en een groot aantal belangstellenden.

Het initiatief tot de oprichting van dit monument was uitgegaan van den hr. D. ZALM; welk initiatief met geestdrift werd ontvangen, waarop zich dadelijk spontaan een commissie vormde, bestaande uit de heeren D. ZALM, J. SUAREZ, J. H. JONCKHEER en Ch. HENRIQUEZ om gelden ervoor in te zamelen

De heer J. SUAREZ verzocht Zijne Exc. namens de Commissie het monument te willen onthullen; aan welk verzoek Zijne Exc. gaarne voldeed.

Het monument is uitgevoerd in wit Carrarisch marmer in Italië, en stelt Sergeant VAAS voor, de Nederlandsche vlag in de hand, staande tegen een fortmuur ter verdediging. In het voetstuk staat gegrift:

Ter nagedachtenis aan de militairen, Vaas, Marcusse en Van Zuilen, gevallen bij de verdediging van het Waterfort, in den nacht van 8 Juni 1929, in naam van hunne bewonderaars. Het Comité.

Door den Heer J. SUAREZ werd daarna dank gebracht aan Zijne Exc. den Gouverneur en de burgerij, en het monument aan het Bestuur overgedragen; waarop Zijne Exc. als volgt antwoordde:

Het was eene zeer sympathieke gedachte van U, Heeren SUAREZ, ZALM, JONCKHEER en HENRIQUEZ, om het initiatief te nemen tot de oprichting van het monument, waarvoor wij ons nu bevinden.

Het was zeer sympatiek van de burgerij van Curaçao om bij te dragen voor de uitvoering van het plan. De oprichting van dit monument legt getuigenis af van Uwe nobele gevoelens.

Hier staan wij, Nederlanders, een van gedachten, een van gevoelen bij het graf van drie landgenooten, die vielen in de uitoefening van plicht.

Hier staan wij en herinneren ons, dat wij elkander vastgrepen, toen de oorzaak van den dood van VAAS, MARCUSSE en VAN ZUYLEN ons toonde, dat wij waakzaam moeten zijn en sterk door eendracht.

Ik stel het bijzonder op prijs, dat ik het monument heb kunnen onthullen.

VAAS, MARCUSSE en VAN ZUYLEN. Wreed werd U het jonge leven ontnomen. Het moet voor U een voldoening zijn, dat wij, burgers van Curaçao, hier zijn verzameld om U in onze herinnering terug te voeren en om uwe namen vast te leggen in steen.

Soldaten. Het monument, dat hier door de Burgerij is opricht, is voor U een waarschuwing tot waakzaamheid.

Het is voor U eene aansporing, eene aansporing tot het doen van Uwen plicht onder alle omstandigheid.

Gij zijt belast met de bewaking van heilige goederen, van de eer van het Rijk, van den naam van ons Volk.

Gij zult, indien noodig, Uwe plicht doen ten volle.

Gij aanvaardt dien als een taak, mannen waardig.

Burgers van Curaçao. U hebt mijn woorden gehoord, U kunt ervan overtuigd zijn, dat de mannen, die deel uitmaken van de weermacht in het Gouvernement, hun plicht zullen doen, zoo noodig, onder oppoffering van hun leven.

Kapitein ANTHEUNISSEN, Commandant der Troepen, bracht daarna dank voor de overdracht en onthulling van het monument, speciaal aan Zijne Exc. voor de eer hen aangedaan.

Wij stellen het ten zeerste op prijs, dat na het gebeuren in den avond van den 8sten Juni 1929, zich een Comité gevormd heeft uit de burgerij van Curaçao, dat spontaan besloot op deze laatste rustplaats der slachtoffers een gedenkteeken, als dit, te doen oprichten, hetgeen getuigt van waardeering en sympathie jegens de gevallen kameraden. Onze gedachten gaan op dit oogenblik terug naar den bewusten Zaterdagavond, waarop deze Politiemannen: Vaas, Marcusse en van Zuilen, in de uitoefening van hun dienst gevallen zijn. Laat dit voor ons Politie Militairen, niet afschrikkend werken of geen reden zijn om niet te allen tijde en met geheele toewijding datgene te doen wat onze plicht is, maar laten wij niettegenstaande het riskante van het vak en de gevaren waaraan wij dagelijks blootgesteld zijn, hunne gedragingen als voorbeeld nemen.

Ook namens de familie der gevallenen bracht spr. dank voor deze hulde, die een gedeeltelijke troost moge zijn bij het verlies dat zij leden; en gaf ten slotte de plechtige verzekering dat zij met zorg zullen waken voor een goed onderhoud van het monument.

Nadat door de militaire kapel een afscheidsmarsch geblazen was, werd door de onderofficieren en korporaals der mariniers een prachtige krans van levende bloemen neergelegd aan den voet van het monument.

Hiermede was deze indrukwekkende plechtigheid geëindigd.

---

de Buitenboschmannetjes dat wonder bellekastje niet al te zeer zouden maltraiteeren.

Betweters die beweren, dat telefonische kwartjes - innerij automatisch werkt, hebben 't deerlijk mis; werkt net zoo min automatisch als m'n tandenborstel of fountain-pen.

Zoo gaat ie: Je belt de Dokterstuinsche politiepost op, om verbinding te krijgen, zeg met Piet.

Dan glij je 'n kwartje, door gleufje van naast telefoon hangend geldbusje.

Intens luisterende politieman hoort dan in z'n rechter oorschelp, 'n zoemend brommend metaalgetril; wat onafwijsbaar bewijst, dat 't verschuldigde bedrag is voldaan.

Hoort ie zulks niet, dan loop je 'r vierkant in, want contact krijg je niet; eerst 'n kwartje, falsaris die je ben, boter bij de visch, en zoo hoort 't.

Maar niet zoodra heb je 't vijfje geofferd, of alles gaat van 'n leien dakje: pang en nog'ns pang: Hello, ik ben Piet, spreek ik met jou, Paul? Ja? o, prachtig! zeg, luister 'ns.... cetera desunt.

Voor buiten model menschen — ik bedoel op hun kousen bedoeld 6 voet — hangt telefoonkastje wat te hoog, heb echter met 'n breed gebaar in die lacune voorzien, door 'n leege petroleumkist te laten aanrukken.

Natuurlijk keilde m'n onsnuggerige groom die dekselooze kist, bedoeld als 'n soort podium, met 'r zitvlak op den grond, waaruit duidelijk bleek dat ie niet de minste notie had, waarvoor die sta- in- de- weg in dat nauwe telefoon-hokje nu eigenlijk dienen moest.

Kort daarop, toen 'n kleine oude man, zonder confectiepakje an, wilde telefoneeren, hebben we die kist eerst eventjes ten onderste boven gekieperd en 'm 'r met 'n een, twee, drie, hoepla, boven op gezet, precies als intertijd Nelson gedeponeerd is op z'n kolom in de Trafalgar-square, met welke vergelijking ik onzaggelijk ben ingenomen, wat je soms hebben kunt, is 't niet zoo?

Van telefoneeren heeft nu eindelijk m'n volkje toch de slag te pakken gekregen, schoon 't letterlijk heel wat voeten in de aarde gehad heeft voor ze zoo ver waren; want hoe dikwijls ik van m'n schrijftafel gebeend ben, naar dat hard-groene telefoonhuisje naast m'n hard-blauwe poort om de collegie te geven in de geheimen van de geluidsoverbrenging door galvanische stroom, weet ik heusch niet meer.

In de eerste weken gold 't als 'n axioma: schreeuw je niet, hoor je niet.

Herinner me, dat 'n paar maanden geleden in de ons naburige baai, 'n driemaster geankerd was, om 'n lading geitenmest in te nemen, meer euphemistisch betiteld als „sikkepitten" door 'n bekende lady novelleschrijfster.

Op 'n hellichten maanavond stuurde de kapitein een van z'n mannetjes, naar San Willibrordo om 'n truckvrachtrijder, dicht bij den kleinen berg woonde, op te bellen.

'k Zat doodkalm in m'n payama de Maasbode te lezen; alles sliep in m'n wigwam, behalve Scamp, die opeens woedend aansloeg.

Telefoonbel rinkelde.

Piepte door open Jalouzie, 'n witte gestalte in 't donker telefoonhok, all right, niet voor mij.

Maar toen, o groote goden, met 'n stem als 'n loeiende orkaan, donderde 't plots door de maanovergoten pieuse nachtelijke stilte:

Hello! Hello! Bo ta papia cu.... etc. etc.

Deurtjes van alle naburige hutten klapten open; succesievelijk stond heel Willibrord met dikke slaapoogen van heel verre met angst en vreeze te staar-luisteren naar de donder-explosies van dat Caruso-orgaan, totdat ik 'r maar weer op uittrok, zoomaar in m'n groote-menschen-hansjop, met grommende Scamp op m'n hielen.

Zeg 'r 'ns vadertje, onder 'n fiksche schoudertik, je hoeft zoo'n verwaarlijke keel niet op te zetten, 't lijkt wel of je vermoord wordt. En als je nu met alle geweld zoo wilt bulderen, ga dan liever boven op 't telefoonhuisje staan, die 10 K.M. afstand naar de kleine berg kan je zonder telefoon veel beter beschreeuwen, als je longen nog maar 'n tikje meer uitzet.

Neen, doe je dat liever niet? Best hoor, ik zou je anders met pleizier 'n gatje geven om 'r boven op te komen.

En toen stapte de schreeuwleelijk weer naar z'n odeur-schuit en hut deurtjes klapten weer dicht, en de pajamas met den pastoor 'r in,en Scamp 'rachter verdween in de intimiteit van z'n helverlicht huisje.

Weet je wat lastig is? Dat opbellen uit stad, om een of ander vriend of kennis aan de telefoon te roepen.

Toen m'n oudste groom ideaal getraind was in 't bedienen van 't apparaat, gebeurde 't op 'n keer, dat 't belletje ging en nog tjingelde, toen ie al communicatie had met 't redelijk wezen aan den anderen kant van de lijn.

En toen gebeurde 't

Hoorde 'm triomfantelijk afbellen, en meteen 't op 'n loopen zetten, niet naar binnen, maar de wijde wereld in.

Snapte 'r niets van.

Na drie kwartier komt ie papnat binnenhijgen.

Zeg, Lobbes, waar heb jij uitgehangen?

Guancito van Doorsji telefoneerde dat ie graag z'n pepe even wou spreken.

En toen?

Wel, toen ben ik ze wezen roepen.

En toen?

Toen zei ze, als Guancito 'n auto stuurde, dan zou ze komen, maar ze verpikte 't met 't rheumatiek-beenen die reuze-kuier berg op berg af te maken.

Ah, zoo, mannetje, nu luister 'ns de goed, klep je flapooren 'ns wijd open. Als ze je opbellen, om onze knoekmenschen van waar ook aan de telefoon te roepen, dan zeg je botweg: 't spijt me, maar daar beginnen we niet mee, meneer of juffrouw. Adios!

En 't heeft geholpen; zoo nu en dan komen ze nog wel 'ns zaniken, maar die tippelen doodgewoon met de kous op den kop hulstoe, wat soms hard is, maar daar kan ik ook niets aan doen, zoo is 't leven.

'n Deceptie was 't voor me, toen 't geldbusje door 'n telefoon-employé was opengesleuteld.

Gezien de reuze-toeloop, had ik de recette zoowat geschat op een 15 á 20 dollars.

Ik bleek 'r absoluut geen kijk op gehad te hebben, want de inhoud was slechts in toto f 3.85, wat kwartjes, 'n heeleboel dubbeltjes, en zegge één koperen cent.

Die dubbeltjes laat ik nog daar, schoon 'r iets niet in orde zijn moet met dat betaalsein, maar 'n cent, 'n koperen cent, je zoudt 'r 'n schitterende detective-roman over kunnen schrijven.

Toch kan 't me nog spijten, dat ik die cent niet dadelijk heb ingepikt en onder de loupe gelegd, dan had ik vast de vingerafdruk van dien slimmeling te pakken, tenminste een houvast in die weelde van aandrijvende geestesgolven van de dolste supposities.

Eén ding frappeerde me, en wel de sterke lucht die om dat geldstapeltje, met cent incluis, zweefde, deed je ietwat denken aan 'n pharmacie, aan carbol, jodium, drop, geest van zout en senna - bladen.

Welke logische conclusie daaruit te trekken valt, zal de tijd leeren, we zullen maar 'ns beginnen, net als Sherlock Holmes 'n pijp op te steken, dan komt 't wel.

* * *

En nu daal ik weer van m'n praatstoel op den beganen grond. Vergeef me, Jan Paul, werd me 'ns vriendschappelijk toegeduwd: wat kan jij vervaarlijk kletsen.

Kees, zei ik toen, dat heb nu weer 'ns lekker heelemaal mis, gezond praten, concedo; kletsen, nego in toto.

En dat principe, wat in dit artikel zoo schitterend op den voorgrond treedt, heb ik altijd hoog gehouden.

Dag allemaal!

San Willibordo Nov. 20./30

Jan Paul.

NIEUWS VAN ARUBA.

Aruba den 24n. November 1930.

Men schrijft ons van Aruba:

Regen. Na enkele warme dagen hebben we eindelijk een paar flinke buien gehad. Op Savaneta en Noord zijn alle menschen reeds aan het planten en het ziet er naar uit dat we meer regen zullen krijgen. Gelukkig, juist op tijd. Want de waternood begon zich zeer nijpend te doen gevoelen.

Hardrijdende chauffeurs. Verleden Zondag heeft de politie op San Nicolaas weer een drukken dag gehad. Niet minder dan drie aanrijdingen hadden plaats op den nieuwen weg tusschen Savaneta en San Nicolaas. Door de Politie uit San Nicolaas wordt geregeld op den weg gesurveilleerd, maar het is natuurlijk onmogelijk op alle gedeelten van den weg tegelijk te zijn. Niettegenstaande er dagelijks aanrijdingen plaats hebben, blijven de heeren chauffeurs als gekken op den weg rijden. De Politie doet alles wat ze kan om de overtreders te achterhalen en dat is geen gemakkelijke taak. Over de Politie gesproken, we moeten hier even naar voren brengen dat de toestand op San Nicolaas sinds de komst van den nieuwen Commandant zeer veel veranderd is. Van al de ongerechtigheden die vroeger gebeurden hoort men tegenwoordig niets meer. De dienst is nu uitstekend geregeld en van de bevolking worden ook geen klachten meer gehoord. Wij maken van de gelegenheid tevens gebruik om hulde te brengen aan Sergeant De Vries c.s. voor het knappe werk geleverd bij het ontdekken van de dieven die in het kantoor van de Pan Am. hebben ingebroken. De arrestatie heeft wel op Curaçao plaats gehad, maar het voornaamste werk is hier gedaan. Toen alle aanwijzingen verzameld waren en men zekerheid had kon de Politie op Curaçao na telegrafisch bericht van uit Aruba tot de arrestatie overgaan. Hulde aan allen.

Nieuwe huizen. We telden de laatste week langs de nieuwen weg San-Nicolaas-Oranjestad twaalf in aanbouw zijnde huizen, de meeste in San Nicolaas zelf. Dit plaatsje breidt zich tegenwoordig geweldig uit en het laat zich aanzien dat het een zeer voornaam centrum van de bevolking zal worden. Jammer dat de weg door het bestaande dorp zoo abominabel slecht is. Wij hopen hier spoedig eenige veranderingen in te zien. Ook de verlichting is zoo treurig voor zoo'n mooi plaatsje dat vooruit gaat.

Spaansch Lagoen. Hier gaat het werk full speed en men hoopt tegen half December klaar te zijn. Laat men niet vergeten de hooge gedeelten van den nieuwen weg op zij aan te vullen, zooals reeds met het stuk van den Oranjestad naar Balashi is gedaan. Deze verhoogingen blijven anders gevaarlijke gedeelten voor het verkeer.

Aanstaande Feestelijkheden. Volgens mededeeling van den Agent zal het stoomschip „Trujillo" a.s. Woensdag inplaats van 4 uur p.m. eerst om 10 uur p.m. vertrekken. Er zal tusschen 7 en 10 p.m. gelegenheid zijn om het schip te bezoeken en een verfrissching aan boord te gebruiken. Er zal ook muziek aanwezig zijn en gelegenheid tot dansen.

De officieele openstelling van den nieuwen weg zal plaats hebben den 22n. December a.s. Op denzelfden dag zal ook de nieuwe telefoon in gebruik gesteld worden en de nieuwe pier. Z. E. de Gouverneur en de andere uitgenoodigden zullen de feestelijkheden bijwonen.

Belangrijke mededeeling aan de abonnees van de Waterleiding.

Zorg ervoor uw rekening op tijd te betalen om te voorkomen dat uw naam op de lijst kome van degenen, wier kraan zal worden opgesloten.

Telkens wanneer men iemand wiens kraan wegens wanbetaling was afgesloten, weer water verschaft, is hij verplicht de extra-onkosten om weer water te krijgen, te betalen. Zorg ervoor dit te voorkomen.

Er zijn gevallen waarin men iemand, die zijn verplichtingen tegenover de waterleiding niet nakomt weigert water te verschaffen.

Wanneer u een huurhuis gaat betrekken, informeer dan eerst of de vorige bewoner geen schuld heeft bij de waterleiding. Vraagt zijn laatste kwitantie om 't te zien, of kom informeeren ten kantore. Wanneer u zich hieraan niet houdt kan dit moeilijkheden voor u opleveren.

Verlaat geen huis om ergens anders te gaan wonen, zonder op het kantoor van de waterleiding kennis ervan te geven of u abonnee is. Gebruikt iemand anders het water van dat huis dan is u er verantwoordelijk voor, zoolang u niet is komen waarschuwen.

Als iemand achterblijft in de betaling van zijn waterrekening, loopt hij gevaar dat zijn kraan wordt afgesloten op 't oogenblik dat hij er minst aan denkt. Pas op dat dit u niet overkomt.

Voldoe uw verplichtingen goed, en de waterleiding zal u met genoegen dienen

Volgende week krijgt u nog meer belangrijke mededeelingen, in uw eigen belang en ten bate van alle abonnees.

L. W. V. D.

Aanslag op employé van de C. P. I. M.

Zondagmorgen tusschen 5 en 6 uur zat de Hollandsche employé N. van de C. P. I. M. in een stoel voor het lokaalje van de wacht. Tegen 6 uur werd hij daar gevonden, bewusteloos, met een indeuking aan zijn slaap, blijkbaar door een slag hem toegebracht. Naar het Sanatoruim overgebracht is hij daar overleden, zonder nog bij kennis geweest te zijn. Ofschoon er geen getuigen waren is het de politie toch gelukt den dader te ontdekken. De verdenking kwam te rusten op de 4 mannen van de nachtploeg en speciaal op den Curaçaonaar J. R. 20 jaar oud, uit het tweede district, met wien de employé N. wel eens woorden had gehan, en dien hij in den loop van den nacht een berisping had moeten geven met betrekking tot zijn werk.

Door zijn verstandig en tactvol ondervragen is het Sergeant-majoor De Jager van Rio Canario gelukt het net steeds nauwer om dezen verdachte te spannen, tot dat hij ten slotte gedwongen was te bekennen. Hij bekende dat hij in een gebouwtje, op 10 M. afstand gelegen, waar verschillende gereedschappen worden bewaard, was geweest, daar een ijzeren hamer had genomen, en dezen naar het hoofd van N. geslingerd had, met het treurig gevolg, dat deze Juist aan den slaap getroffen werd, en tengevolge daarvan overleed.

Onze hartelijke deelneming aan de familie van den overledene.

Eindexamen St. Thomas College.

Van de 15 leerlingen der hoogste klas van het St. Thomas college zijn er 11 geslaagd voor het eindexamen: n. l. de jongeheeren: CARLITO BOOI, GUILLERMO EVERTSZ, JOHAN ELEONORA, JOSE HERRERA, ANDRES KRAMERS, MELITON CHATLEIN, HENRI PIETERZ, TIRSO SPROCKEL, ARMAND DE ROOY, FILIP TECLA en JOHAN DE WINDT.

In een plechtige zitting werden Maandag morgen aan deze jongelui door den Hoog eerw. Pater Provicaris Apost. M, V. D. ELSEN, de diploma's uitgereikt.

Onze hartelijke gelukwenschen.

St. Nicolaas.

Na aankomt op Dinsdagmiddag voor het Gouvernementshuis, zal St. Nicolaas langs de volgende straten door de stad trekken:

Breedestraat, Pietermaaiweg, Penweg, Steenrijk, langs Gouvernementregenbak, Scharloo, over nieuwe brug, De Ruyterkade, Handelskade, Otrabanda Breedestraat, San Mateoweg, Witteweg, Hoogstraat, Klipstraat, Breedestraat, Welgelegen, Wespunt.

Diefstal.

In den nacht van Zaterdag op Zondag wist een dief zich door een openstaand raam meester te maken van den jas van een bewoner van Brionweg.

In dien jas had hij 't geld, dat hij Zaterdagmiddag ontvangen had.

Door 't gerucht gewekt, zag de bewoner den dief en ging hem achterna. Deze begon echter met steenen te werpen, zoodat de achtervolging gestaakt werd. Des morgens vond men den jas leeg bij Mosabrei, achter het Hospital.

Consul van Haiti.

Voor de vacature onstaan door den dood van den vroegeren Consul sinds begin van het jaar, is de Heer ERNESTO MARTIJN door Zijne Excellentie den President van Haiti nu benoemd tot Consul ad honorem op Curaçao. De Heer MARTIJN heeft door zijn degelijk karakter, hier op Curaçao algemeene sympathie weten te verwerven. Onze beste gelukwenschen, aan dezen intelligenten jongen vriend, aan wien wij ook tevens veel succes toewenschen in zijn nieuwe carrière.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Zaterdag had in de bovenzaal der club „De Gezelligheid" de afdeeling van bovengenoemde Verbond, een historieavond georganiseerd.

De Voorzitter der afdeeling, de Hr. De Pril opende de zeer slecht bezette vergadering met een korte uiteenzetting van het doel van het Verbond; en gaf daarna het woord aan de Hr. Rustige, hoofd der Isla-school, tot het houden van een lezing, over de Gouden eeuw in de geschiedenis der Nederlanden.

In keurige vorm behandelde Spr. het cultureele gedeelte van dit tijdvak. Handel, scheepvaart en industrie, wetenschap en kunst bereikten in die dagen hun hoogsten bloei, wat Spr. duidelijk illustreerde. Mooie citaten uit onze dichters, Vondel vooral, verhoogden het geestelijk genot van dezen avond. Jammer, dat de geringe opkomst, voor het bestuur geen aanmoediging was, tot het geven van meer zulke ontwikkelingsavonden

De lezing zelf, droeg een sterk uitgesproken Protestantsch karakter. Met een verheerlijking, zooals Spr. die gaf van Cromwell en Gustaaf Adolf, kunnen wij katholieken, zonder de groote eigenschappen dier mannen te miskennen, ons niet vereenigen. Doch ook Protestantsche geschiedschrijvers, o.a. Droysen en Leo oordeelen heel wat gematigder.

Minder gelukkig was het ook, om Descartes te noemen onder de wetenschappelijke mannen van ons Gouden tijdperk, omdat zooals Busken Heut zegt, „hij bijna geen woord Hollandsch verstond, en het Fransch schreef, gelijk men alleen zijn moedertaal schrijft. Bovendien was hij zoo goed Roomsch, dat er in de Hervormde Zeven Provinciën, voor hem ternauwernood plaats was, om zijn hoofd neder te leggen."

Uit deze laatste woorden blijkt ook wel, dat de geloofsvrijheid in 1648, waarvan de Hr. R. sprak, slechts alleen voor de heerschende Protestantsche partij was. Want gelijk de Protestant Bilderdijk zegt; „Het Protestantisme van die tijden, was in den grond even onverdraagzaam als het Katholicime".

Uit deze lezing bleek ook weer eens voor de zooveelste maal, hoe moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk, het is, op een neutrale school neutraal onderwijs te geven. Bij zulk een geschiedenis-onderwijs als dat van den Heer Rustige, achten wij Katholieke kinderen dan ook niet op hun plaats.

Rep.

Regenoverzicht.

Ter Gouvernements-Secretarie is voor belanghebbenden verkrijgbaar een Overzicht der Meteorologische waarnemingen verricht op de Meteorologische stations in Nederlandsch West-Indië in de jaren 1919 tot 1928 samengesteld door het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut, tegen fl.1.- (een gulden) per exemplaar.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

NORMAALLESSEN OP CURACAO.

Bij voldoende deelneming zullen in Januari 1931, de Normaallessen op Curaçao heropend worden.

Zij, die voor plaatsing op de Normaallessen, ter opleiding voor het examen onderwijzer (es) 3e. klasse, in aanmerking wenschen te komen, moeten zich *vóór den 10den December 1930* aanmelden en wel

op Curaçao bij den Inspecteur van het Onderwijs;

op de overige eilanden bij den Gezaghebber.

Bij de aanmelding moeten worden overgelegd, opgave van het genoten onderwijs, verkregen diploma's of getuigschriften, de rapporten van het laatste schooljaar en een extract uit het register van geboorten.

Gegadigden moeten op 1 Januari 1931 hun *vijftiende* levensjaar zijn ingetreden en bij voorkeur niet ouder zijn dan achttien jaar.

Op de voorwaarden, bepaald bij de G. B. van den 22sten December 1917, N°. 990 (P. B. N°. 59.) zooals deze zijn aangevuld en gewijzigd bij G. B. van den 23sten October 1918 (P. B. N°.66) kan aan jongelieden, die tot het volgen van de Normaallessen zijn toegelaten en wier ouders of verzorgers niet op Curaçao woonachtig zijn, uit 's Lands kas eene maandelijksche tegemoetkoming worden verleend.

Jongelieden, niet op Curaçao woonachtig, genieten vrijen overtocht naar Curacao tot het afleggen van het toelatingsexamen.

Voor inlichtingen betreffende dit examen wende zich op Curaçao tot ondergeteekende, op de overige eilanden tot den Gezaghebber.

Willenstad, den 15n November 1930

De Inspecteur van het onderwijs,
H. J. A. SCHOEDER

2—1

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Examens in Boekhouden en Handelscorrespondentie.

De Inspecteur van het Onderwijs is Curaçao brengt ter kennis van belanghebbenden:

1° dat de examens der Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden te Amsterdam in Curaçao zullen worden afgenomen op **17** *en* **18 December** *a. s.*

2° dat de examens der Vereeniging van Leeraren in Talen en Handelscorrespondentie (L. I. T. E. H.), aangesloten bij de Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden te Amsterdam, waarbij de gelegenheid opengesteld wordt tot het afleggen van Examen in Handelscorrespondentie voor de Nederlandsche, Fransche, Duitsche, Engelsche, Zweedsche en Spaansche taal, in Curaçao zullen worden afgenomen op **23 December** *a. s.*

Prospecti der bovengenoemde examens met voorwaarden voor de aanmelding zijn aanwezig ter Inspectie van het Onderwijs.

De aanmelding moet geschieden bij den Inspecteur van het Onderwijs vóór **10 December** *1930.*

Willemstad, 12 November 1930.

De Inspecteur van het Onderwijs,
H. J. A. SCHROEDER. 2—2

Koninklijke Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot"

AFDEELING „CURAÇAO".

Feestavond op Zaterdag, 29 November 1930, in het „Theater Brion".

Aanvang: 8 uur n.m. precies.

Aan dezen avond zal worden medegewerkt door de „Ontspannings-Commissie" en het Bioscoopensemble der Muziekvereeniging „I. D. O." uit Emmastad e.a. Er zal een uitgebreid cabaret-programma ten beste worden gegeven. Verder zal de Weledelgestrenge Heer W. VAN DEN DONKER, Commandant van Hr. Ms. „Arend", een causerie houden over een onderwerp betreffende de Nederlandsche Marine.

Leden der Vereeniging hebben recht van toegang met één dame op vertoon van een speciaal voor dezen avond gedrukte kaart, welke hun binnenkort zal worden toegezonden.

Op Zondag, 30 November, 1930, wordt deze feestavond herhaald met ongeveer hetzelfde programa, waartoe de leden der Afdeeling, die op 29 November verhinderd zijn, op vertoon van bovenbedoelde kaart toegang hebben.

Voorts zijn op 30 November, voor zoover plaatsen beschikbaar, toegangsbewijzen ad f 2.50 verkrijgbaar aan de zaal.

Zij, die lid der Vereeniging wenschen te worden, kunnen zich opgeven bij één van de volgende Bestuursleden:

S. M. L. Maduro Voorzitter,
H. J. Cohen Henriquez Onder-Voorz.
Mr. G. H. Eskes Secretaris,
Mr. A. W. J. M. Desertine Penningm.
W. Gauw,
Ir. J. de Pril,
J. H. Sprockel. 3—3

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **2 Januari 1929** *tot en met* **30 Juli 1929** *ter De Spaar en Beleenbank van Curacao beleend onder No.* **T 1866** *tot en met No.* **T 8848**, *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **27 November** *a.s. des morgens* **te negen uur** *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop hunner panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, den 22 November 1930.

De Voorzitter.
P. L. GORSIRA.

De dumpingsoorlog van Rusland.

HOE DE SOVJET-PRODUCTEN DE EUROPEESCHE MARKT OVERWELDIGEN.

Op de wereldmarkt, die lijdt onder een crisis van overproductie, gepaard aan een vermindering van consumptie, werpt de Unie van Socialistische Sovjet-Republieken met groote hoeveelheden producten van haar uitgestrekte gebieden, zonder dat de behoeften van haar eigen bevolking ook maar in de verste verte voldaan zijn.

De sovjets overstroomen Europa met hun koren, terwijl in Rusland zelf hongersnood heerscht, terwijl oproeren dreigen op de plaatsen waar het graan wordt ingescheept.

Zij voeren linnen, katoen en andere weefsels uit, maar het volk loopt in lompen gehuld rond. 80 wagons schoenwerk zijn uit Rusland zoojuist in Tsjecho-Slowakije aangekomen, maar, volgens verklaringen van de sovjet-economen zelf, verkeert vier vijfde deel van de bevolking in de onmogelijkheid zich in den loop van een jaar nieuw schoeisel te verschaffen. Zij intensiveeren met alle kracht de export van petroleum; maar te Moskou kan geen enkel gezin meer dan 8 liter per maand krijgen. Reusachtige wouden kappen zij om en zenden het hout naar Finland, Zweden, Engeland, de Vereenigde Staten; maar zij bekommeren er zich zeer weinig over dat duizenden en duizenden ongelukkigen in Siberië en geheel Noord-Rusland de meest noodzakelijke beschutting tegen slecht weer missen.

Alle noodzakelijke goederen worden in Rusland zelf met de uiterste spaarzaamheid gedistribueerd, meestal aan de bevoorrechte categoriën; op de buitenlandsche markten worden deze goederen tegen lage prijzen weggesmeten.

„Louter kwestie van binnenlandsche politiek, normale handelsconcurrentie", zullen onze communisten zeggen, na de excessen van het systeem ontkend te hebben. „Indien de Sovjets tegen zulke lage prijzen kunnen verkoopen, dan komt dat, doordat zij ook goedkooper kunnen produceeren dan de kapitalistische landen"

Dat is waar, en het kost hun zelfs weinig moeite. Zelfs kan men zeggen dat de productiekosten in de U.S.S.R. tot het nulpeil naderen bij de nationalisatie en de collectivisatie van gronden en fabrieken, de confiskatie van producten, het gebruik van allerellendigst betaalde arbeidskrachten, en de dwangarbeid van duizenden gevangenen en ballingen.

Maar, indien voor de satellieten van Moskou die economische politiek gewettigd is in zichzelf en in overeenstemming met de internationale handelsconcurentie, dan legt het doel dat deze politiek nastreeft, aan de „kapitalistische" landen ook de dure plicht op zich energiek hiertegen te verdedigen.

Daar de intensieve propaganda, die Moskou de laatste tien jaren gevoerd heeft niet tot de gewenschte resultaten heeft geleid, is de roode leiding van geschut gaan veranderen. Het doel blijft echter hetzelfde, n.l. de bolsjewiseering van de geheele wereld.

Volgens de nieuwe methode van propaganda, zoeken de Sovjets het allereerst naar geld. Dat hebben zij voor alles noodig, om hun fameus „vijfjarenplan" te doen slagen, maar ook om propaganda doeltreffend te maken.

De industrieele organisatie heeft — dit is niet tegen te spreken — aanzienlijke vorderingen gemaakt. Fantastische geldsommen worden er jaarlijks aan gespendeerd, die de Sovjets zich noodgedwongen moeten verschaffen door den uitvoer van landbouwproducten en ruwe grondstoffen. Maar alle baten die hieruit voortvloeien komen nog niet ten goede aan de industrieele organisatie. Een groot deel wordt besteed aan de propaganda der sovjet-ideeën over de geheele aarde. En zonder twijfel is het om deze propagandakas te stijven, dat de Arcos (de Russische handelsvertegenwoordiging te Londen) op de Engelsche markt tegen lageren prijs verkoopt, dan zij die zelf in Engeland heeft gekocht.

Het tweede doel dat de Sovjets zich hebben gesteld is de vernietiging van de handelsmarkten. Hun programma voor deze desorganisatie is nauwkeurig van te voren vastgesteld. Zij tasten elk land aan in zijn zwakke zijde. In de Vereenigde Staten en in de graancentra van Oost-Europa lokken zij de ineenstorting van de graanprijzen uit, in Finland trachten zij de hout-industrie te nekken, in Letland die van het linnen, in Perzië van het katoen.... In Denemarken stichten zij onheil op de botermarkt, in Tsjecho Slowakije op die van leder, in Zweden op die der lucifers.

Hun methode is uniform en eenvoudig: verkoopen tegen een prijs, die lager is dan in het land zelf, teneinde den producent voor de keuze te stellen tusschen faillissement en sluiting van zijn werkplaatsen.

De verwarring die daarvan het gevolg is, de staking, de economische nood, moeten een geschikte voedingsbodem vormen voor de revolutionnaire beweging, die de propaganda, op haar beurt, met alle kracht versterkt door middel van geld. De sovjets krijgen dan een schoone kans aan de bedrogen volksmassa's de ellende, die in de „kapitalistische" landen heerscht, te stellen tegenover de ideale toestanden in het Roode paradijs.

De verschillende staten evenwel beginnen te reageeren op deze uitdaging. Zij willen zich beschermen tegen deze praktijken, en maatregelen worden genomen om weerstand te bieden aan deze dumping.

Maar van hun kant spannen de sovjets zich weer in om deze verdediging neer te slaan. Tegen de kleinere staten maken zij gebruik van dreigementen, tegen de grootere van de vele belangen, die vast zitten aan de dumpings-manoeuvres. Door dreigementen weerhouden zij werkelijk de Baltische landen van deelname aan de agrarische conferentie te Warschau. Elders, in de Vereenigde Staten, zijn het de communistische organisaties die het verbod tot invoer van Russisch hout, vaak tot een doode letter weten te maken. Meestal zijn het echter de groote handelsbelangen die de dumping mogelijk maken en bevorderen. Soms zijn het de groote scheepvaartmaatschappijen, die groote voordeelen trekken uit het transport der enorme hoeveelheden hout en graan; soms ook zijn het metaal-firma's die belast zijn, met de constructie en de inrichting van de nieuwe sovjet-industrie. Aldus kan men zich wel indenken, dat velen het gevaar kennen en ervoor waarschuwen, maar dat slechts weinigen het doeltreffend bestrijden.

Een zeker kapitalistisch egoisme verleent hand- en spandiensten aan het revolutionnaire communisme, en dat reeds sedert geruimen tijd, hoewel het gevaar van deze praktijken nog niet direct zich laat voelen.

Maar al is dat gevaar latent, het is er niet minder groot door. Met krachtige en eendrachtig toegepaste maatregelen kan men een gebiedend halt toeroepen aan de dumping der sovjets.

En iedere staat, die niet genegen is mede te werken aan zijn ondergang, zal willen medewerken aan de actie tot afweer van de verraderlijke aanvallen, die uit Rusland over de geheele wereld worden gericht.

Mussolini in vuur.

WEG MET DEN SCHIJN-VREDE.

Mussolini heeft 27 Oct. ll. ter inleiding van de herdenking van den fascistischen opmarsch tegen Rome, die negen jaar geleden op 28 October plaats had, een rede voor de leiders der fascistische provinciale vereenigingen uit geheel Italië gehouden.

Hij verklaarde, dat, evenals op het oogenblik ook in de toekomst de geheele macht aan het fascisme en het fascisme alleen zal zijn.

Het fascisme strijdt tegen een ondergaande wereld. Iedere oorlog zal aan de grenzen van Italië de voorbereiding van een oorlog tegen het fascisme bespoedigen. Italië zal zich bewapenen, doch ook ontwapenen, naar mate de andere landen dat doen.

Zijn zomerrede had ten doel het schijnheilige Europa, dat te Genève den vrede predikt en daarbij overal den oorlog voorbereidt, het masker af te rukken.

Deze rede is als een oorlogsverklaring opgevat, doch men vergeet, dat er groepen en partijen zijn, die sedert acht jaar oorlog tegen de fascistische heerschappij voeren.

Wat voor legers zijn niet in de geheele wereld tegen het fascistische regime verspreid. Is hetgeen na de terechtstelling te Triest geschiedde, niet een bewijs daarvoor, dat de oorlog tegen het fascisme werkelijk wordt gevoerd?

Spoedig zal men van ons beweren, aldus zeide Mussolini, dat wij aan kinderen de handen afsnijden, evenals men dit in 1914 van Duitschland heeft beweerd, hoewel van deze verminkte kinderen geen spoor te vinden is. Het anti-fascisme is niet dood. De oppositie tegen het fascisme blijft bestaan.

Voorts wees Mussolini op de militaire voorbereidingen, die tegen Italië zijn gericht, en verklaarde, dat Italië nooit het initiatief tot een oorlog zal nemen.

Ook de politiek tot herziening van de verdragen, welke politiek niet van gisteren dateert, doch reeds in Juli 1928 in overweging werd genomen, is er op gericht, den oorlog te voorkomen.

Een herziening van de vredesverdragen is niet in hoofdzaak een Italiaansch belang, doch een belang van Europa en van de geheele wereld.

Een herziening is niet zinloos of onuitvoerbaar, aangezien deze mogelijkheid ook in den pact van den Volkenbond is gegeven. Zinloos is slechts de bewering, dat de vredesverdragen ongewijzigd moeten blijven.

Wie overtreedt het pact van den Volkenbond? Dat zijn degenen, die te Genève twee categorieën van staten hebben geschapen en die voor alle eeuwigheid willen behouden n.l. bewapende en ongewapende staten.

Welke juridische en moreele verhoudingen kunnen er echter tusschen dergelijken bestaan? Hoe kan men willen, dat deze comedie tot in het oneindige voortgaat, als zelfs de voornaamste spelers moede beginnen te worden?

Met betrekking tot de Donau-politiek van Italië verklaarde Mussolini, dat deze politiek door vitale belangen van Italië wordt voorgeschreven. Wij trachten van ons gebied tot het uiterste toe gebruik te maken, doch ons gebied zal ten gevolge van de steeds toenemende bevolking spoedig verzadigd zijn.

In 1950 zal Italië in een ontzaglijk verouderd Europa de eenige jonge natie zijn.

Onze vredelievende uitbreiding kan zich slechts naar het Oosten richten en onze vriendschap en bondgenootschap zijn daarom gemakkelijk te begrijpen.

Wij voeren een open politiek, zonder iets te verbergen, of zonder in het geheim voorbehoud te maken. Iedere door ons aanvaarde verplichting is ons heilig, wat ook moge komen.

Het gezegde, dat het fascisme geen uitvoerartikel is, moet in zooverre worden gecorrigeerd, dat het fascisme als idee, leerstelling en werkelijkheid universeel is. In dezen zin kan men het fascistisch Europa denken, dat zijn instellingen op de leer en de praktijk van het fascisme opbouwt, een Europa, dat in fascistischen zin het vraagstuk van den modernen staat, den staat van de twintigste eeuw zal oplossen, welke geheel verschillend is van de staten, die voor 1789 bestonden!

Italië zal met zijn vrienden door dik en dun gaan.

Vervolgens sprak Mussolini over de economische crisis van Italië,

Aan het slot zijner rede, zeide Mussolini volgens een Stefani-telegram nog, dat een buitenlandsch schrijver Italië een onmetelijk veld genoemd had, waarop millioenen menschen in stilte zwoegen te land, te zee, in de lucht, in scholen, in kerken en in stadions, om het groote levensoffer te brengen voor de hergeboorte van het eeuwigdurende Latijnsche ras, voor de grooten strijd, die morgen of nooit zal geleverd worden.

Wegen in de toekomst.

Het probleem der Fransch-Duitsche betrekkingen staat wederom in het centrum van de volle belangstelling der betrokken landen. De polemieken in de bladen, de gedachtenwisseling van particuliere personen, die wellicht een officieuse zending vervullen, bewijzen overvloedig, dat het vraagstuk, dat euwenlang reeds Europa in spanning heeft gehouden, bij een keerpunt gekomen is, dat voor de toekomstvan beslissende beteekenis is geworden.

„Waarheen worden wij gedreven?" vroeg Paul Boncour onlangs. Zijn antwoord was in al zijn kortheid ontstellend: „Naar den oorlog". Andere vooraanstaande persoonlijkheden hebben hierin een aansporing gevonden om een tweede vraag te stellen: Maar moet Europa dan de tijden door, een slagveld blijven, waarop twee volken met technisch steeds volmaakter strijdmiddelen zich zelf politiek en economisch uitroeien en alle beschaafde volken in hun noodlot meesleuren?

Het Berlijnsche centrumsorgaan „Germania". dat ongetwijfeld op aansporing van de Duitsche regeeringskringen, een der warmste verdedigers der toenaderingspolitiek is, heeft in deze periode van hernieuwde actie zijn kolommen wederom voor een ernstig gedachtenwisseling opengesteld. Van Fransche zijde heeft de bekende graaf Wladimir d'Ormasson het pleit voor een rationeele politiek gevoerd, waarop de „Germania" zelf een slotartikel heeft neergeschreven, dat den stand der kwestie, onder Duitsche belichting, voortreffelijk samenvat.

Men moet, zegt het blad, in Frankrijk het Duitsch-Fransche probleem niet geïsoleerd, maar in het kader der Europeesche politiek, welke zich op het huidige oogenblik in het stadium van een sterke reorganisatie bevindt, beschouwen. Het Duitschland van Genève en Locarno wordt steeds meer omworven door staatssystemen, welke, op den bodem der machtspolitiek gegroeid en ontevreden Duitschland machtspolitieke kansen willen bieden.

De Europeesche ketel is met zooveel ontevredenheid geladen, dat een ontploffing, welke ook Duitschland en Frankrijk mede kan treffen, in het rijk der mogelijkheden thuis hoort. Als Frankrijk het kunstvol weefsel der verdragen slechts benutten wil om de hegemonie, welke het in 1919 verwierf, te waarborgen, dan moet in Duitschland de tegenstand tegen zulk een systeem van vredesverzekering door positieve verdragen steeds toenemen.

De tegenstelling Frankrijk-Duitschland loopt dan ook niet over enkele detail-kwesties, voor welke het woord „herziening" te grootsch zou zijn, maar over verstrekkende en zwaarwichtige vredesproblemen, onder welke de herziening der Duitsche Oostgrenzen, het zelfbestemmingsrecht der volken en het lot der minderheden op de eerste plaats vermeld dienen te worden. „Er bestaan tusschen ons niet slechts misverstanden, welke atmosferische storingen veroorzaken: niet slechts ontgoochelingen uit het verleden, waarover men met een smartelijk gevoel heenkomt, maar wegen in de toekomst, welke ons scheiden kunnen."

De ernst van dergelijke woorden is benauwend, vooral als zij uitgesproken worden door een „Germania", welke steeds met de uiterste omzichtigheid het teere weefsel der toenaderingstactiek opgevat heeft.

Zijn er dan geen wegen, waarop Duitschland en Frankrijk kunnen samengaan? Ongetwijfeld, maar zij zijn met moeilijkheden en hindernissen geplaveid en het kost den volken een onzegbare moeite en inspanning om ze in te slaan. Wij hebben dezer dagen uitvoerig melding gemaakt van de voorstellen, welke Hervé door bemiddeling van Rechling aan Hitler had doen toekomen, voorstellen, die in wezen een economisch en militair verbond tusschen Frankrijk en Duitschland beoogden. Rechtsche mannen in Frankrijk boden den nationalisten in Duitschland verstrekkende politieke concessies aan in ruil voor een uiterst nauw verbond op ander gebied.

Het antwoord dat Hitler Zaterdag in zijn blad, de „Volkische Beobachter" geeft, is veelbeteekenend. Sommige oogenblikken zou men vermoeden, dat niet de extremistische nationaal-socialist aan het woord is, doch dat Stresemann of Curtius de officieele Duitsche buitenlandsche politiek met klemmende argumenten verdedigen.

„Het door mij geleide, in de nationaal-socialistische beweging sprekende jonge Duitschland verlangt niets vuriger dan een vriendschappelijke overeenkomst met de andere Europeesche naties, maar het koestert niet den wensch naar militaire bondgenootschappen . . . Als dit verlangen echter in Frankrijk werkelijk bestaat, dan schijnt het er minder waarde aan te hechten dat Duitschland bewapent dan dat Frankrijk ontwapenen moet, Frankrijk heeft het echter elk oogenblik in de hand door de uitvoering van een overigens aan Duitschland in de verdragen plechtig beloofde ontwapening van geheel Europa een ontzettenden druk weg te nemen en een algemeene rust ta doen intreden."

Hitler's antwoord aan Hervé komt dus neer op „geen militair verbond, doch ontwapening door Frankrijk," een standpunt dat practisch niets van de door het officieele Duitschland ingenomen thesis verschilt.

Gustave Hervé heeft op dit artikel van Hitler tamelijk ontwijkend geantwoord. Doch ook deze particuliere gedachtenwisseling is nog niet afgebroken. Met groote interesse kan men afwachten, hoe zij zich ontwikkelen zal, niet zoozeer, wijl er omiddellijke resultaten uit zullen voortvloeien, doch wijl zij een geestesgesteldheid openbaart, welke voor de reorganisatie van Europa en ook voor den toekomstigen vrede beslissend kan zijn.

Van Hier en Daar.

DE KERKVERVOLGING IN RUSLAND.

Wanneer men op het oogenblik langs de groote wegen van Charkow, Kieff en andere Ukrainische steden reist, bericht ons de K.W.P., ontmoet men tientallen geestelijken van de Russisch-Orthodoxe kerk in gescheurde kleederen, uitgeput uan honger, overnachtend met hun familie onder den blooten hemel en de voorbijgangers om een aalmoos vragend.

Verschillende geestelijken bevinden zich in zulke behoeftige omstandigheden, dat zij in de vuilnisbakken naar etensresten en broodkorsten zoeken, om niet van honger om te komen.

De politie heeft opdracht gekregen om alle bedelaars te arresteeren: in de afgeloopen weken bevonden zich onder de wegens bedelarij gearresteerden niet minder dan 143 priesters.

Het Ukrainische dagblad „Dilo" bevat enkele berichten uit Moskou en Leningrad, waarin gemeld wordt, dat Russische priesters, terwijl de honger uit hun oogen spreekt, aan de deuren hunner gesloten kerken staan en met uitgestrekte hand aan de voorbijgangers om een almoes vragen: „Christenmensch, ter liefde Gods, een aalmoes als 't u blieft."

* *

In de stad Kieff heeft de bond van godloochenaars een grooten anti-godsdienstigen optocht georganiseerd, waarin de communisten vanen, vlaggen en doeken met godslasterlijke opschriften meedroegen.

Na afloop werd in de vroegere St. Wladimirkathedraal een feestpartij georganiseerd, die met een gemaskerd bal besloten werd.

In het priesterkoor der kathedral was een theater opslagen, waarop een tooneelstuk werd opgevoerd, dat een walgelijke bespotting van den godsdienst was.

DE WERKLOOSHEID IN DUITSCHLAND.

Voorstellen aan de rijksregeering.

BEBLIJN, 24 October. (W. B.) Thans wordt officieel medegedeeld dat het Pruisische staatsministeri op initiatief van minister van handel dr. Scheiber in zijn laatste, zitting een aantal voorstellen heeft besproken ter bestrijding van de werkloosheid in Duitschland.

Bij deze besprekingen ging men vooral uit van het standpunt, dat naast de werkloozenondersteuning thans meer dan ooit de kwestie van werkverschaffing en werkinstandhouding op den voorgrond treedt.

Vooral het voorstel, om den arbeidsduur te verkorten, waardoor van zelf een grooter aantal arbeiders noodig wordt, vond algemeenen bijval.

In verband hiermede diende het staatsministerie bij de rijksregeering een voorstel in, om zoo spoedig mogelijk een wettelijke regeling te treffen, waarbij bepaald wordt, dat alle bedrijven, die genoodzaakt zijn hun productie te beperken, hun personeel niet zullen ontstaan, zoolang dit bij een vermindering van den arbeidsduur tenminste nog veertig uur per week zal kunnen werken.

Ook besloot het staatsministerie, zooals reeds uit niet-officieele bron gemeld werd, het verplichte aantal schooljaren uit te breiden. Geschiedt dit niet, dan zullen 250.000 kinderen, die met Paschen 1931 de school verlaten, op hun beurt een werkkring moeten zoeken.

Tenslotte heeft het staatsministerie aan de rijksregeering het voorstel gedaan, zoo spoedig mogelijk maatregelen te treffen, om te voorkomen dat het volgend jaar nog buitenlandsche landbouwarbeiders worden aangenomen. Hierdoor zou aan ongeveer 110.000 Duitsche werkloozen werk verschaft kunnen worden.

NASPEL VAN DE „FALKE"-HISTORIE.

De reis van het te Hamburg thuis behoorende schip „Falke" naar Venezuela zal nog een naspel heb ben voor de Parijsche rechtbank.

De leider van de expeditie, welke ten doel had, de regeering van president Gomez in Venezuela ten val te brengen, generaal Delgado, had aan de Hamburgsche reederij als zekerheid voor de betaling van de expeditiekosten hypotheek verleend op 2 huizen te Parijs.

De Hamburgsche reederij heeft daarna haar aanspraken overgedragen aan den Nederlander, die thans van de erfgenamen van generaal Delgado, die bij de poging tot landing in Venezuela sneuvelde, betaling eischt.

De erfgenamen weigeren echter op grond, dat de Hamburgsche firma niet aan haar verplichtingen heeft voldaan en in hoofdzaak verantwoordelijk is voor de mislukking van de expeditie.

Ook stellen zij, dat het contract een deel van een inmoreele daad, de verstoring van openbare orde is en de rechtbank het verdrag dus niet kan erkennen en dit zal moeten anuleeren.

POLEN.

Godsdienstige opvoeding in de scholen.

Nu het Concordaat tusschen het Poolsche gouvernement en den H. Stoel is gesloten, heeft de Minister van onderwijs, Mr. Bartel een circulaire gericht aan de besturen van scholen en inrichtingen van onderwijs, waarin hij de bepalingen van het concordaat omtrent de godsdienstige opvoeding duidelijk omschrijft en waarin hij ook de practische gedragslijn aangeeft, nl. 1e. dat in de scholen waarin de katholieke jeugd studeert en zijn opleiding ontvangt, de godsdienst beschouwd moet worden als een integreerend onderdeel van de algemeene opvoeding; 2e. dat de katholieke schoolgaande jeugd verplicht is zich te houden aan de volgende voorschriften; vóór en na de schooltijd moet er gezamenlijk worden gebeden en op Zondagen en geboden feestdagen moeten de leerlingen de H. Mis bijwonen. Driemaal per jaar is het algemeene H. Communie en ééns per jaar wordt er een schoolretraite gehouden: 3e. De aalmoezenier van het onderwijs en de directeuren van scholen zullen zorg dragen, dat de leerlingen hun godsdienstige plichten vervullen,

DE ROODE TERREUR IN CHINA.

De ontvoerde Geestelijken.

Fransche kanonneerbooten te Shanghai en Hankow hebben order gekregen, zich naar Koekiang te begeven, om bijstand te verleenen voor het verkrijgen der invrijheidstelling van de Fransche missionarissen, die tot de veertien geestelijken behooren, te Kian door de communisten gevangen genomen.

Reuter seint nader uit Shanghai:

De Italiaansche bisschop, mgr. Mignani vergezeld van den Franschen priester de Jenlis, die tegelijk met Mignani door de opstandelingen was gevangen genomen, maar weer vrijgelaten, is in uitgeputten toestand alhier aangekomen. De Jenlis vertelde, dat mgr. Mignani, na zijn gevangenneming met ijzeren roeden was geslagen.

Wang, de minister van buitenlandsche zaken te Nanking, heeft een verklaring afgelegd, waarin het heet, dat de communisten in China met opzet probeeren, het land in moeilijkheden te brengen met de buitenlandsche mogendheden.

Hij voegde eraan toe, dat hij herhaaldelijk aan de buitenlandsche diplomatieke vertegenwoordigers had verzocht, hun onderhoorigen uit de gevaarlijke streken terug te trekken.

Hij heeft bewondering voor den moed der missionarissen, die op hun post blijven in plaatsen, waar zij thans toch onmogelijk zendingswerk kunnen vervullen, maar voorzichtig vindt hij dat geenszins.

LEEFT AMUNDSEN NOG?

Amundsen, die 12 Juni 1928 met Rene Guilbaud in een watervliegtuig op zoek ging naar de leden van de verongelukte ballongroep en over Spitsbergen naar de Franz-Jozef-archipel vloog en daar waarschijnlijk gedaald is, kan zich daar heel goed geïnstalleerd hebben en nog in leven zijn.

Anthony Fiala, die een onderhoud heeft gehad met Amundsen, vóór deze naar de Noordpool vertrok, had tegen den beroemden ontdekkingsreiziger gezegd, dat hij zelf twee winters in de poolstreken doorgebracht en daar aanzienlijke voorraden levensmiddelen en uitrustingstukken had achtergelaten. Het was 100 pond geconserveerd vleesch, brood, een groote partij suiker, kleeren, geweren met munitie, een vlot, twee booten, een kook-toestel, twee dynamo's om een station van draadlooze telegrafie in te richten. Amundsen wist, dat Julius Payer, de eigenlijke ontdekker van Franz-Jozefland in 1870, daar zijn schip verloor en met een kleine boot Norwaja Semlja bereikt heeft.

SOVJET-RUSLAND BEREIDT ZICH VOOR OP EEN CHEMISCHE OORLOG.

Naar de K. W. P. van betrouwbare zijde verneemt, heeft de Russische volkscommissaris voor landsverdediging in het Oeralgebergte meer dan twintig fabrieken laten bouwen, welke thans chemische producten en meststoffen vervaardigen doch in een minimum van tijd omgebouwd kunnen worden tot inrichtingen voor de bereiding van vergiftige gassen.

Ook andere „voorbereidende maatregelen" worden genomen, en het heet dat Sovjet-Rusland binnen enkele jaren in staat zal zijn, een aanvalsoorlog tegen de Westersche Europeesche staten te ondernemen en op de meest geraffineerde wijze te voeren.

Polen is gemakkelijk te overrompelen en een opmarsch door Duitschland zal geen groote tegenstand ondervinden, meent men. En intusschen zijn er nog Europeesche staten die zich niet te weer stellen tegen de dumpingpolitiek der Sovjets, een politiek die geen ander doel heeft dan de voorbereiding der groote wereldrevolutie. De Europeesche markt te overstroomen met allerlei producten, die beneden kostprijs verkocht worden en aldus de economische crisis steeds verder uit te breiden en het leger der werkloozen, waaruit de reserves der revolutionnairen worden gekweekt aldoor grooter te maken. Inderdaad is de Russische export den laatsten tijd enorm toegenomen en nog steeds breidt hij zich, ten koste van het eigen hongerlijdend volk uit.

Terwijl bijvoorbeeld de eieren in Rusland in den vrijen handel niet meer verkrijgbaar zijn, en het maximum aantal eieren, dat per maand per hoofd op de eierkaarten beschikbaar wordt gesteld, 15 stuks bedraagt, worden de markten in Duitschland, Estland en Polen met dit artikel door de Sovjets overstroomd en deze Russische eieren zijn zoo goedkoop dat de binnenlandsche handelaren onmogelijk concurreeren kunnen en hun waar van de markt terug naar huis kunnen nemen.

Op dezelfde wijze gaat het met de Russische tarwe, ofschoon in Ruschland al lang weer de broodkaarten moesten worden ingevoerd en de Sovjets voeren thans ook steenkolen uit naar Engeland, waar geregeld toch al volop werkloosheid heerscht onder de mijnwerkers.

Een goede vangst voor de New-Yorksche politie.

De prohibitie-beambten hebben in New-York een goeden slag geslagen. Gelijktijdig deden zij een inval in 20 dranklokalen in de beruchte wijk Bowery, waar clandestien alcoholische dranken worden verkocht. De eigenaars en kellners werden gearresteerd, terwijl niet minder dan 5000 bezoekers, waarvan de meesten zoo dronken waren, dat zij niet meer konden loopen, door de beambten op straat werden gedreven.

Als achterbuurtmenschen hadden de beambten zich gedurende een week in alle goedkoope bars begeven in de straat, die veelzeggend de „Verloren hoop"-straat genoemd wordt. Zondag waren zij opnieuw in die kroegjes afgedaald, maar nu in hun kwaliteit van ambtenaren der prohibitie. Zij vonden dezelfde tooneelen als bij hun eerste bezoek: door den slechten alcohol vergiftigde mannen hingen in rijen van honderd tot driehonderd zwaar beschonken over de tafels of lagen als lamgeslagen op den grond. Het kostte den ambtenaren veel moeite om de dronkaards op straat te krijgen.